

Utbildning för
utvärderingen
av barnens
färdigheter

**Utvärdering och uppföljning av försöket med tvåårig
förskoleundervisning**

2021-2025

Undervisnings-och kulturministeriet

i samarbete med

Aalto-universitetet, Jyväskylä universitet,
Helsingfors universitet, Åbo universitet, Statens
ekonomiska forskningscentral (VATT)

Målet med utvärderingsutbildningen

Den lärare som kommer att genomföra barnbedömningarna rekommenderas att bekanta sig med denna utbildning innan bedömningarna påbörjas.

Syftet med denna utbildning är att hjälpa läraren att förbereda sig för den individuella bedömningen av barn. Utbildningen introducerar:

- ✓ Målen för det tvååriga försöket med förskoleundervisning
- ✓ Allmänna riktlinjer för bedömningssituationen
- ✓ Barnens uppgifter
- ✓ Lärarens individuella bedömning av barn

Vad innebär försöket med tvåårig förskoleundervisning?

Regeringsprogramet (2019-2023)

"Ett åtgärdsprogram ska genomföras för att främja kvaliteten och jämlikheten och öka deltagandet inom småbarnspedagogiken. Som en del av åtgärdsprogrammet ...ska ett pilotförsök med tvåårig förskola genomföras...I anknytning till programmet skapas ett forskningsprojekt där åtgärdernas effekt och resultat följs (s. 176)

Ett nationellt och internationellt unikt försök (2021-2025)

- Lag om försöket med tvåårig förskoleundervisning (1046/2020)
- Försökskommunen ska delta i en extern utvärdering av sin verksamhet.
- Den som ansvarar för uppföljningen och utvärderingen av försöket kan låta göra sådana bedömningar av barnen i målgruppen som är nödvändiga för att avgöra om syftet med försöket har uppnåtts.
- Utvärderingen omfattar barn födda 2016 och 2017 i 148 försökskommuner. En del har deltagit i det tvååriga försöket med förskoleundervisning och resten är jämförelsebarn.
- **Den viktigaste utvärderingen sker på grundskolans första klass på hösten.**
- Resultaten av försöket kommer att offentliggöras 2025.

Utvärdering av försöket

- En viktig del av försöket kommer att vara en uppföljningsstudie av barn för att bedöma försökets potentiella inverkan på barns läs- och skrivkunnighet, matematik, sociala färdigheter och självkänsla.
- Uppföljningsstudien syftar också till att undersöka om den tvååriga förskoleutbildningen kan bidra till att jämna ut skillnader i barnens utgångsläge.
- Pilotprojektets effektivitet kommer att utvärderas genom barnspecifika utvärderingar för barn födda 2016 och 2017.
- Utvärdering 1: 5-åringar (utgångsläge)
- Utvärdering 2: 6-åringar (kortsiktig effekt)
- **Utvärdering 3: 7-åringar (utvärdering av effektiviteten hos det tvååriga förskoleprogrammet)**
- Det är nödvändigt att utvärdera alla barn för att på ett tillförlitligt sätt bedöma effekterna av försöket (dvs. eventuella skillnader i färdigheter mellan barn i försöks- och kontrollgrupperna).
- Din skolas elever i årskurs 1 deltar i det tvååriga försöket med förskoleundervisning antingen i försöksgruppen eller i kontrollgruppen.

Utvärdering av barnens färdigheter

Förberedelser inför utvärderingen

- Utvärderingen kommer att äga rum i skolorna mellan 30.10.-24.11.2023.
- Bedömningen kommer att betraktas som ett undervisningsinnehåll, dvs. den kommer att äga rum under den normala skoldagen och planeras för två lektioner.
- Bedömningen kommer att bestå av självständiga uppgifter som eleverna utför i klassrummet samt en del där läraren bedömer sina elevers socioemotionella färdigheter.
- Elevernas uppgifter kan förverkligas av vilken lärare som helst som är bekant med denna utbildningsvideo.
- Bedömningssituationen ska vara så likartad som möjligt för alla elever, därför är mycket viktigt att lärarna följer de instruktioner som ges så noggrant som möjligt.
- Eleverna gör sina bedömningsuppgifter självständigt under lärarens övervakning.
- Den lärare som känner eleven bäst är ansvarig för den del som bedömer elevens socioemotionella färdigheter.

Vilken nytta drar läraren av utvärderingen av barnen?

- Läraren och rektorerna har möjlighet att granska sina egna elevers utvärderingsresultat efter att de analyserats. Detta sker i januari.
- Lärarna kan granska resultaten i sin egen klass i relation till hela åldersklassen.

Vem deltar i utvärderingen?

- **Som regel deltar alla elever i årskurs 1 i kommunen i utvärderingen.**
- Utvärderingen görs på finska eller svenska, beroende på vilket språk klassen har. Svensk- eller finskspråkiga språkbadsklasser gör utvärderingen på språkbadsspråket.
- Specialskolor och specialklasser för vilka antagning förutsätter en diagnos från en specialiserad hälsovårdstjänst, och skolor eller klasser som helt talar främmande språk, deltar inte i utvärderingen.
- Klasser som förberedelseklasser, elever med främmande språk som modersmål och elever i årskurs 1 som inte är födda 2016 deltar dock i utvärderingen.
- I sammansatta klasser deltar endast elever i årskurs 1 i utvärderingen.
- Det spelar ingen roll om barnet har deltagit i tidigare utvärderingar inom småbarnspedagogik eller förskoleundervisning.
- Om barnet är borta den dag som utvärderingen görs kan man göra utvärderingen under hela den tiden som utvärderingen pågår.

Hur informeras vårdnadshavarna?

- **Vårdnadshavarna har informerats via skolan**
- Eftersom utvärderingen baserar sig på lagstiftning om detta försök, kommer inte vårdnadshavarna att tillfrågas om särskilt tillstånd till att barnet deltar i utvärderingen.
- Vårdnadshavarna har dock rätt att förbjuda barnets deltagande genom att särskilt meddela om detta till skolan.
- Man kan diskutera barnens resultat på en allmän nivå med vårdnadshavare t.ex. då man har ett samtal med vårdnadshavaren om eleven.

Genomförandet av utvärderingen

- Bedömningarna görs på en surfplatta eller dator med hjälp av ViLLE-plattformen som utvecklats vid Åbo universitet.
- **Varje elev behöver sin egen enhet och hörlurar.**
- Barnen loggar in med en personlig bildkod på ViLLE-plattformen på <http://ety.fi>.
- Eleverna arbetar självständigt med uppgifterna genom att följa instruktioner eller animationer i hörlurarna. Uppgifterna sparas automatiskt.
- Läraren kan vid behov hjälpa till med elevens arbete, men kan inte hjälpa till med uppgifterna eller ge feedback, t.ex. om svaren är korrekta, under eller efter bedömningen.
- För en mer detaljerad beskrivning av hur man loggar in och använder ViLLE-plattformen, se den separata videon.

Lärarens ViLLE-inloggning och uppgifterna

- Rektorn skickar inloggningskoderna till läraren. **Innan lektionen** med barnens bedömning startar loggar läraren in på lärarvyn på <https://e.utu.fi> med sin egen inloggning. Vi rekommenderar att du använder en surfplatta, så att du kan bära den med dig.
- Efter inloggning öppnar läraren övervakningspanelen för barnen utvärdering, från vilken läraren kan följa barnens framsteg med uppgifterna (se separat video).
- Läraren övervakar utvärderingssituationen och hjälper till där det behövs för att säkerställa att varje barn presterar efter bästa förmåga.
- **Efter den andra utvärderingslektionen** besvarar läraren ett frågeformulär om barnets sociala färdigheter, där läraren också ombeds ge individuella kommentarer om barnets utvärderingstillfälle.
- Frågeformuläret om barnens sociala färdigheter kan fyllas i fram till slutet av bedömningsperioden.
- Läraren kommer att informeras när klassens utvärderingsresultat är tillgängliga i ViLLE-systemet. Resultaten kommer att vara tillgängliga i januari. Man loggar in i returvyn med samma inloggning
- Det finns en separat video om hur man använder ViLLE för lärare.

Anpassning av utvärderingen och undantag

- Uppgifterna utförs klassvis antingen på finska eller svenska. I regel deltar alla barn i utvärderingen
- Undantag från denna regel är följande situationer:
  - Om barnet har sensoriska eller neurologiska funktionsnedsättningar som hindrar honom/henne från att utföra bedömningsuppgifterna → barnet ges andra lämpliga uppgifter som barnet kan göra tillsammans med ett skolgångsbiträde eller handledare.
  - Om vårdnadshavaren förbjuder barnet att delta → läraren ger barnet andra självständiga uppgifter som barnet kan göra utan att störa andra, tex. VILLE-uppgifter till vilka läraren får en separat länk.
- **S2-elever** gör uppgifterna på klassens undervisningsspråk
- I alla ovanstående fall kommer läraren dock att bedöma barnets sociala färdigheter. I detta sammanhang kan läraren meddela om den särskilda situationen i blanketten där det står Tilläggsuppgifter om barnet och utvärderingstillfället.

Barnens uppgifter

Barnens uppgifter

1. Lektionen (n. 40 min)	2. Lektionen (n. 40 min)
Ordföråd	Talbegrepp
Ordigenkänning	Talföljder
Läsa ord	Spatiala förhållanden
Läsa meningar	Räkneuppgifter
Diktamen	Kvantitativ bedömning
Självkänsla och välbefinnande (barnets egen bedömning)	Självbild av lärande och motivation (barnets egen bedömning)

LÄRARENS BEDÖMNING AV BARNET

Ca 5 min/barn

**1. Tilläggsuppgifter om
bedömningssituationen och barnet**

(12 item)

2. Uppgiftstrategier

Hur barnet i allmänhet utför uppgifter
(5 item)

3. Ensamhet

Barnets ensamhet (3 item)

4. Lycka

Barnets lycka (3 item)

5. Barnets beteende

Barnets styrkor och svagheter (Strengths and
Difficulties Questionnaire, SDQ, 25 item)

TILLÄGGS- UPPGIFTER

- **Barnens utvärderingsuppgifter:**
Forskargruppen:
eskarikokeilu@vatt.fi eller via telefon 029 551 9556
  - vardagar 8.30-16.30
  - **Tekniska problem och VILLE**
VILLE-teamet:
villeteam@utu.fi eller via telefon 029 450 4666
-